

at man kunde sige, at denne offentlige Jord ikke reelt overgik til privat Eje, men at Samfundet vedblev at have en saadan Prioritet i denne Jord, at det var af Betydning for dem, som holde paa, at offentligt Fæste er den rette Form. Vi havde oprindeligt stillet visse Forslag om Ekspropriation af Jord til Husmandsbrug og Etablering af offentligt Fæste overensstemmende med, hvad der ogsaa er fremsat Ønske om fra Husmandsforeningerne og i de Henvendelser, der ere skete til Rigsdagen fra disse. Som jeg sagde i Begyndelsen, er det ikke just min Opfattelse, at den Form for Besiddelse af Jord, som man kommer ind paa ved denne Lovgivning, er den absolut rigtige, jeg tror, der er en anden Besiddelsesform, som man i Samfundets Interesse i endnu højere Grad burde tilstræbe, nemlig det offentlige Fæste. Det forekommer mig, at man med denne Lov meget godt kunde komme dertil, at man gav dem, som ønskede offentligt Fæste, Adgang dertil. Offentligt Fæste staar for mig som den mest tiltalende Besiddelsesform. At Samfundet er Ejer af Jorden, og at Samfundets Medlemmer faa Adgang til at benytte den og Adgang til at skaffe sig det fulde Udbytte af deres Arbejde, synes jeg er en i høj Grad tiltalende Besiddelsesform, hvilken Opfattelse jo sikkert deles af adskillige andre ærede Medlemmer. Saa vidt jeg forstod den ærede Ordfører, var han ogsaa i høj Grad stemt for en saadan Besiddelsesform, idet han udtalte, at Udstykningen af de større Gaarde vilde være af stor Betydning og økonomisk Værdi. Jeg erkender, at det er rigtigt, og at vore Bestræbelser sikkert i høj Grad bør gaa ud paa at give Landets egne Børn Adgang til at benytte Landets Jord. Det er muligt, at vi ved en Udvikling af Tanken om Fæsteforhold dog kunne komme dertil, at denne utiltalende store Indførsel af udenlandske Arbejdere til at dyrke Landets Jord ogsaa i nogen Maade kunde indskrænkes, eller at i alt Fald de Forhold, hvorunder denne foregaar, kunde ændres, naar vi i højere Grad lægge an paa at give Landets egne Børn Adgang til at skaffe sig Udkommet paa Landets egen Jord under gunstigere Betingelser, end det nu er muligt for Landarbejdere. Dertil kommer, at vi ved offentligt Fæste ville komme bort fra en Mængde af de utiltalende Ting, der klæbe ved de nuværende Forhold og ogsaa ved de Forhold, der opstaa ved Etableringen af Husmandsbrug som Ejendom; alt det Op-

trækkeri, al den Spekulation, den Opskrining af Jordpriserne, det Laanevæsen, som eksisterer, vilde heldigt forsvinde, og sunde og gode Forhold opstaa i Stedet for.

Vi have imidlertid ikke kunnet samle Enighed om paa denne Lov at gøre Forsøget med Gennemførelsen af offentligt Fæste; derimod er der fra Flertallets Side i Betænkningen og ogsaa her i Dag fra den ærede Ordførers Side fremsat den Mulighed, at en Kommission vil blive nedsat til at drøfte hele Spørgsmaalet saavel om offentligt Fæste som om Ekspropriation. Vi have i Tillid til, at dette sker, og da Flertallet synes at være stemt for at komme ind paa Etableringen af Fæste efter Prøvelse i en saadan Kommission, frafaldet vort oprindelige Forslag til Fordel for de Ønsker, der altsaa fra anden Side ere udtalte om en saadan Kommissions Nedsættelse. Jeg udtaler da Haabet om, at denne Kommission snart maa blive nedsat, og at den vil fremskynde sine Arbejder saaledes, at der indenfor rimelig Tid kan komme et godt Resultat ud af Kommissionens Arbejde, og at vi kunne komme til at prøve det, som for mange Mennesker staar som den mest tiltalende Ejendomsform for Jord, og etablere Forsøg med offentligt Fæste. Jeg anbefaler derfor, ligesom den ærede Ordfører, den Henstilling, der er gjort til den højtærede Minister om at foranledige nedsat en saadan Kommission, ligesom jeg anbefaler de af det socialdemokratiske Mindretal alene eller i Forbindelse med andre ærede Medlemmer stillede Ændringsforslag, der findes paa Listen. Det er jo et betydningsfuldt Omraade, vi her bevæge os paa, og jeg er derfor glad over de store og gode Fremskridt, der ere naaede ved Imødekommen fra flere Sider indenfor Udvalget. Jeg haaber, at det skal lykkes at føre disse Fremskridt heldigt baade gennem dette og det andet Ting, idet jeg forventer, at der fra alle Sider vil blive taget Hensyn til de stærke Ønsker, der ere ledende i den Retning, Forslagene her gaa i, ude i de store Dele af vor Landbefolkning, i Arbejder- og Husmandsbefolkningen. Jeg er sikker paa, at den Rejsning, der i de senere Aar i saa høj Grad har givet sig Udslag indenfor Husmændenes, Tjenestekarlenes og Landarbejdernes Kredse, har bidraget til at vække Interessen indenfor Udvalget og her i Salen for de Ændringer i Loven, som i saa høj Grad ønskes fra de paa-gældende Folks Side. Jeg ser heraf, at dette Arbejde, der saavel af disse Folk